

Nr 98.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av vissa allmänna arvsfonden tillfallna fastigheter; givna Stockholms slott den 16 februari 1951.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 februari 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, ANDERSSON, LINGMAN HAMMARSKJÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, anför följande.

Den 28 september 1948 avled hemmansägaren Bernhard Alexander Wilén från Hammarby, Nysätra socken. Wilén, som var född den 6 maj 1888, efterlämnade, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, icke någon annan arvinge än allmänna arvsfonden. Behållningen i boet upptogs enligt bouppteckningen till 70 756 kronor, vari ingingo fastigheterna Hammarby 3^a och 3^b, av 4^a samt 6^a i nämnda socken med ett gemensamt taxeringsvärde av 68 900 kronor.

Jämlikt ett den 23 maj 1946 dagtecknat, vederbörligen godkänt testamente hade Wilén förordnat, att Nysätra kyrkoråd på visst villkor skulle erhålla ett belopp av 10 000 kronor.

I särskilda skrifter ha byggnadsarbetaren Robert Lindqvist och hemmanen Johan Alfons Eriksson ansökt att få del av kvarlåtenskapen efter Wilén, den förstnämnde ett penningbelopp och den senare vissa områden av fastigheterna. Vidare har Nysätra kommun i två skrifter hemställt, att återstoden av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen måtte avstås till kommunen. Kommunen har emellertid samtidigt framhållit, att med hänsyn till fastigheternas läge och beskaffenhet en försäljning av fastigheterna borde komma till stånd.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att lantbruksnämnden i Uppsala län förordat, att de allmänna arvsfonden tillfallna fastigheterna finge användas för rationaliseringsändamål i Hammarby by. Nämnden har i övrigt hänvisat till en i ärendet upprättad promemoria, vari anföres bland annat följande.

Enligt officiell uppgift innehåller Wiléns fastigheter 58 hektar åker men enligt vid besiktningen erhållen uppgift utgör den 44 hektar, som äro utarrenderade till fyra jordbrukare i Hammarby by. Ifrågavarande fastigheters byggnader äro bristfälliga och otidsenliga och ekonomibyggnaderna behöva ersättas med nya, om jordbruket å dessa fastigheter skall utgöra en brukningsenhet. Ur jordbruksekonomisk synpunkt synes vara mera ändamålsenligt att Wiléns fastigheter uppdelas för utvidgning av andra fastigheter i byn, i första hand för utvidgning av de mindre brukningsenheterna. I samband med en sådan förstärkning av de mindre enheterna bör en förbättring av arronderingsförhållandena för flera enheter inom byn kunna ernås genom ägoutbyten. Vid överläggningar, som under företagen besiktning fördes, visades från jordbrukarnas sida stort intresse för en fastighetsombildning på antytt sätt. Bostadshuset å Wiléns fastigheter torde efter en sådan rationalisering kunna iordningställas för något allmänt ändamål, såsom bygdegård, om läget befinner vara därför lämpligt. De uppgifter beträffande fastighetsförhållandena, som framgå av den preliminära undersökningen, ger anledning förorda att lantbruksnämnden skall låta upprätta en detaljerad plan rörande fastigheternas ombildning och att avlidne Wiléns fastigheter må försäljas för realiserande av den plan som i berörda syfte kan komma att godkännas.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har efter hörande av länsstyrelsen i Uppsala län förklarat sig böra tillstyrka bifall till de gjorda framställningarna om avstående av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen.

Departementschefen. Ehuru det icke är möjligt att på grund av nu föreliggande utredning taga ställning till förutnämnda ansökningar om erhållande av vissa delar av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Wilén, synes lämpligt att redan nu utverka riksdagens bemyndigande att försälja fastigheterna, därest Kungl. Maj:t skulle finna sådan försäljning böra ske. Eljest skulle handläggningen av ärendet fördröjas ytterligare ett år. Därest riksdagens medgivande härtill lämnas, torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att sedermera besluta, huruvida försäljning skall ske, och fastställa de närmare villkoren för försäljningen.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att ifrågavarande allmänna arvsfonden tillfallna fastigheter må försäljas på de villkor, Kungl. Maj:t bestämmer.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Vid protokollet:

Lennart Eriksson.